

POLYESTER ELYAF İTHALATINA YÖNELİK KORUNMA ÖNLEMİ SORUŞTURMASINA İLİŞKİN ÖZET SONUÇ RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

1.1. Başvuru

SASA Polyester San. A.Ş. (SASA) firması tarafından, firmanın üretimini gerçekleştirdiği 5503.20.00.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda (GTİP) “Polisterlerden” şeklinde tanımlanan polyester elyaf ithalatının mutlak ve nispi olarak arttığı ve bu durumun yerli sanayi dalı üzerinde ciddi zarar ve ciddi zarar tehdidi oluşturduğu iddiası ile ilgili ürünün ithalatında korunma önlemi alınması için başvuruda bulunulmuştur.

Başvuru sahibi SASA, polyester elyaf, filament ve PET Cips’in de dâhil olduğu muhtelif polimerlerin üretimini gerçekleştirmekte, söz konusu başvuruyu destekleyen diğer üretici Koza Polyester San. Tic. A.Ş. (Koza Polyester) ise polimer ile tekstil sektörü için polyester kesik elyaf üretimi yapmaktadır. Bahsi geçen firmalar, Türkiye polyester elyaf üretiminin önemli bir kısmını gerçekleştirmektedir.

Bu durumda, başvuru sahibi firmanın İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliği’nin 2 nci maddesinde “yurtiçinde faaliyet gösteren ve benzer veya doğrudan rakip malların tamamını veya önemli bir kısmını üreten üreticiler” şeklinde belirtilen “yerli üretici” tanımını karşıladığı değerlendirilmektedir.

1.2. Soruşturma Açılması

30/5/2020 tarihli ve 31140 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/4) ile polyester elyaf ithalatına karşı korunma önlemi soruşturması açılmıştır. Ayrıca, soruşturmanın açıldığına ilişkin bildirim, 8/6/2020 tarihinde G/SG/N/6/TUR/26 simgesi ile Dünya Ticaret Örgütü internet sitesinde yayımlanmıştır.

1.3. İlgili Taraflar

Soruşturma açılış Tebliğinde ilgili taraflara kendilerini tanıtmaları, varsa sözlü olarak dinlenme taleplerini iletmeleri, istenen bilgi ve belgeleri sunmaları için 30 gün süre verilmiş olup talep eden taraflar için bu süre 10 gün uzatılmıştır. Bu çerçevede, öngörülen süre içerisinde 16 adet yurtdışında yerleşik ihracatçı/üretici firma, 22 adet Türkiye’de yerleşik ithalatçı/kullanıcı firma ve 11 adet yabancı hükümet, diplomatik temsilcilik ve sektör kuruluşları niteliğinde diğer ilgili taraf olmak üzere toplam 49 ilgili taraf başvurusu alınmış olup, ilgili tarafların listesi Ek-1’de yer almaktadır.

1.4. Yerinde İnceleme

Soruşturma kapsamında başvuru sahibi firma tarafından Bakanlığımıza iletilen ekonomik göstergelerin doğruluğunu teyit etmek ve soruşturma konusu ürünün üretim sürecine ilişkin bilgi temin etmek amacıyla yapılması planlanan yerinde inceleme faaliyeti Covid-19 pandemisi nedeniyle 10/9/2020 tarihinde yerli üretici SASA firması ve 22/9/2020 tarihinde diğer yerli üretici Koza Polyester firması ile video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

1.5. Soruşturma Dönemi

Soruşturma dönemi olarak yıl bazında 2016 - 2019 yılları esas alınırken, dönemsel olarak anılan yılların yanı sıra 2020 yılının ilk 9 aylık dönemine ait verilere de soruşturmada yer verilmiştir. Bunun

yanında, ithalatın güncel durumunu gözlemleyebilmek amacıyla 2020 yılının tamamı ile 2021 yılının ilk 6 aylık ithalat verileri de ilgili bölümlerde gösterilmektedir.

1.6. Soruşturma Süreci

1.6.1. İlgili Tarafları Dinleme Toplantısı ve Bireysel Toplantılar

Soruşturma ilgili taraf soru formları soruşturma açılış Tebliğinin yayımı itibariyle Bakanlığın internet sitesinde yayımlanmış olup yerli üreticiler, ithalatçılar, yurt dışında yerleşik üretici/ihracatçılar ve diğer ilgili taraflara görüşlerini iletmeleri için Tebliğin yayımından itibaren 30 gün süre verilmiştir. Söz konusu süre, talepler dâhilinde 10/7/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

Soruşturma kapsamında ithalatçı, ihracatçı ve diğer ilgili tarafların görüşlerinin dinlenilmesi amacıyla 21/8/2020 tarihinde kamu dinleme toplantısı, Covid-19 nedeniyle video konferans yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Kamu dinleme toplantısı sonrasında 28/8/2020 tarihine kadar Bakanlığımıza ulaşan ilgili tarafların gizli olmayan görüşleri Bakanlığın soruşturma sayfasında yayınlanmıştır.

2. SORUŞTURMA KAPSAMI ÜRÜN

2.1. Genel Bilgiler

Soruşturma konusu ürün, 5503.20.00.00.00 GTİP altında “Poliesterden” şeklinde tanımlanan ve polyester elyaf adıyla bilinen, polyesterden sentetik devamsız liflerdir.

Polyester, petrokimya türevi olan MEG (Monoetilen Glikol) ile DMT (Dimetil Tereftalat) veya PTA’nın (Purified Tereftalik Asit) kimyasal reaksiyonu sonucunda elde edilen bir malzemedir. Polyester elyaf üretim süreci esterleştirme, polimerleştirme, filamentleştirme, birleştirme, çekme, kıvrıcık verme, yağ verme, kesme ve balyalama evrelerinden oluşur.

Yapılan soruşturma neticesinde, başvuru sahibi üreticinin soruşturma kapsamı ürünlerin yurt içi üretiminin önemli bir kısmını üretmekte olduğu ve buna göre İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat ile tanımlanan yerli üretici vasfını karşıladığı tespit edilmiştir.

2.2 Soruşturma Konusu Ürünün Kullanım Alanları

Polyester elyaf, yüksek mukavemet/ağırlık oranına sahiptir ve ticari kullanımda en başarılı yapay elyaftır. Polyester elyaf, tekstil, teknik tekstil ile konfor ve dolgu elyaf olmak üzere üç temel kullanım alanına sahiptir.

2.3 Soruşturma Konusu Ürünün Üretim Süreci

Polyester, petrokimya türevi olan MEG (Monoetilen Glikol) ile DMT (Dimetil Tereftalat) veya PTA’nın (Purified Tereftalik Asit) kimyasal reaksiyonu sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Polyester elyaf üretimi,

- MEG ile DMT veya PTA’nın kimyasal bileşimi, ester değişim ve polimerizasyon safhalarından sonra elde edilen çıktının düzeler yardımıyla filament haline getirilmesi,
- Bu filament demetlerine, birleştirme işlemi sonrasında çekme, kıvrıcık verme ve finiş (yağ verme) uygulamalarının tatbik edilmesi,
- Bu şekilde elde edilen ürünün istenilen boylarda kesilmesi ve balyalanması

süreçleri ile gerçekleştirilmektedir.

2.4 Benzer ve Doğrudan Rakip Ürün

İthal ve yerli polyester elyaf ürünü, birbirlerinin yerine kullanılabilmekte ve fiziksel-kimyasal özellikleri ile üretim teknolojileri açısından benzerlik göstermektedir. Bu faktörler göz önüne alındığında yerli üretilen ürün ile ithal edilen ürün benzer ürün olarak değerlendirilmektedir.

2.5 Soruşturma Konusu Ürünün İthalatında Uygulanan Mevzuat

2.5.1 Gümrük Vergisi ve Diğer Vergiler

5503.20.00.00.00 GTİP'inde yer alan polyester elyaf ithalatında 2021 yılı İthalat Rejimi Kararı kapsamında uygulanan gümrük vergileri Ek-2'de bulunan tabloda gösterilmekte olup, anılan eşya için %8 oranında KDV uygulanmaktadır. Bunun yanında, polyester elyaf ürününe ilişkin ülkemiz tarafından Dünya Ticaret Örgütü'ne taahhüt edilen bağlı oran %25'dir.

2.5.2 İran Menşeli Polyester Elyaf İthalatında Uygulanan Korunma Önlemi

İran menşeli polyester elyaf ithalatında 21/9/2013 tarihinde uygulanmaya başlanan ve 22/11/2017 tarihli ve 30248 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/10799 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar ile 3 yıl süreyle uzatılan korunma önlemi, 2020 yılında yürütülen soruşturma ile gözden geçirilerek 5/5/2020 tarihli ve 31118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2486 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 3 yıl süreyle tekrar uzatılmıştır. Hâlihazırda %18,5 oranında ek mali yükümlülük şeklinde uygulanmakta olan önlemin yürürlük süresi 20/9/2023 tarihinde sona erecektir.

2.5.3 Polyester Elyaf İthalatında Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğler

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğler ile Çin, Hindistan, Tayland, Tayvan, Güney Kore ve Endonezya menşeli polyester elyaf ithalatında dampinge karşı önlem uygulanmakta olup bu uygulamalara ilişkin ayrıntılar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Ülke	Dampinge Karşı Önlem	Tebliğ No	Tarih
Güney Kore	%6,20	2018/13	20/4/2018
Endonezya	%6,20-%12		
Çin	0,21 ABD Doları/kg	2018/36	20/10/2018
Hindistan	%8,5-%12	2019/26	4/8/2019
Tayvan	%6,4-%7,1-%11,6-%12		
Tayland	%12		

3. İTHALATIN SEYRİ VE GERÇEKLEŞME KOŞULLARI

Soruşturma konusu ürün için mutlak ve nispi ithalatın, ithalatın yurt içi piyasadan aldığı payın ve ithalatın ülkelere göre dağılımının yıllar itibariyle seyri aşağıda verilmektedir.

3.1 İthalatın Miktar ve Oransal Değişimi

Soruşturma konusu ürünün soruşturma döneminde ithalatının seyri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Buna göre, soruşturma konusu ürünün ithalatı 2016 yılından 2019 yılına kadar sürekli artan bir seyir izlemiştir. 2016 yılında 152 bin ton olan ithalat 2019 yılında 214 bin ton seviyesine ulaşmıştır. Öte yandan, 2020 yılının 9 aylık ithalatında 2019 yılının aynı dönemine göre %12 oranında

gerilediği görülmektedir. İthalatta 2020 yılında yaşanan düşüşte, Covid-19 salgınına bağlı olarak ortaya çıkan tedarik zincirlerinde yaşanan aksamalar ve navlun fiyatlarında artışın etkili olduğu değerlendirilmektedir.

İTHALAT	Miktar (Kg)	Değer (ABD \$)	B.F. (\$/Kg)	Değişim %		
				Miktar (Ton)	Değer (ABD \$)	B.F. (\$/Kg)
2016	152.218.854	169.802.043	1,12	-	-	-
2017	192.040.046	233.953.155	1,22	%26	%38	%9
2018	211.764.816	292.815.820	1,38	%10	%25	%14
2019	214.311.376	261.695.847	1,22	%1	-%11	-%12
2019(9)	161.994.286	203.756.826	1,26	-	-	-
2020(9)	141.929.125	142.597.807	1,00	-%12	-%30	-%20

Bununla birlikte, ithalatın soruşturma dönemi ertesinde durumunu gözlemleyebilmek amacıyla, soruşturma konusu ürünün 2020 yılı tamamı ile 2020 ve 2021 yılları ilk 6 aylık dönemi ithalatı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

İTHALAT	Miktar (Kg)	Değer (ABD \$)	B.F. (\$/Kg)	Değişim %		
				Miktar (Ton)	Değer (ABD \$)	B.F. (\$/Kg)
2020	184.370.920	183.482.487	1,00	-%14	-%30	-%19
2020(6)	94.773.385	99.457.469	1,05	-	-	-
2021(6)	114.240.891	138.533.749	1,21	%21	%39	%16

Bu çerçevede, ithalatta 2020 yılı ilk 9 aylık dönemde salgın koşullarının etkisiyle yaşanan gerilemenin 2020 yılının tamamına yayıldığı gözlenmektedir. Öte yandan, salgın koşullarının etkisinin azalmaya başlamasıyla birlikte 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde 2020 yılının aynı dönemine kıyasla ithalatta önemli bir artış olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, bütün olarak değerlendirildiğinde, 2020 yılı dışında incelenen dönem boyunca ithalatın her yıl yükseliş kaydettiği gözlenmektedir.

3.2 Nispi İthalat

3.2.1 İthalatın Yerli Üretime Oranı

Nispi İthalat	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
İthalat/Yerli Üretim Endeks	100	122	106	78	100	56

Nispi ithalat, ithalatın yerli üretime oranına tekabül etmekte olup söz konusu veri yukarıda yer alan tabloda endeks ve değişim oranlarıyla birlikte gösterilmiştir. İthalatın yerli üretime oranı, ithalatın yerli üreticilerin üretimine miktar bazında oranlanması sonucunda elde edilmiştir.

İthalatın yerli üretime oranının 2016-2019 döneminde dalgalı bir seyir izlediği ve 2016 yılında 100 olan endeksin 2017 yılında 122 seviyesine yükseldiği, izleyen dönemde ise gerilediği görülmektedir.

3.2.2 İthalatın Piyasa Payı

İthalatın piyasa payı hesabında, SASA ve Koza Polyester firmalarının yurt içi satışları ile ithalat istatistikleri kullanılarak yurt içi piyasa (tüketim) verisine ulaşılmış olup ithalatın tüketime oranı ile ithalatın piyasa payı elde edilmiştir.

İthalat/Toplam Tüketim	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	98	105	89	100	76

Bu çerçevede, ithalatın piyasa payı endeksi, 2018 yılında 105 ile soruşturma döneminin en yüksek seviyesine çıkmış, 2019 yılında ise 89 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle ithalatta gözlenen gerileme sonucunda ithalatın piyasa payında da bu yılda düşüş yaşandığı görülmektedir.

3.3 Ülkeler İtibariyle İthalat

Soruşturma konusu ürünün ithalatı 2020 yılında toplam 29 ülkeden gerçekleşmiş olup, anılan ithalata ilişkin 2016-2019 yılları ile 2019 ve 2020 yılları Ocak-Eylül dönemine ait verilere Ek-3'de yer verilmiştir. Miktar bazında polyester elyaf ithalatı 2020 yılında ağırlıklı olarak sırasıyla Malezya (%32), Güney Kore (%13) ve Hindistan'dan (%12) yapılmış olup söz konusu ülkelerden yapılan ithalat toplam ithalatın %57'sine tekabül etmektedir.

Polyester elyaf ithalatına birim fiyatlar itibariyle bakıldığında ise, 2016-2020 yıllarında ithal birim fiyatları dalgalı seyir izlemiş olmakla birlikte, tüm ülkelerden ortalama ithal birim fiyatının 2020 yılında soruşturma döneminin en düşük seviyesine gerilediği görülmektedir. Bununla birlikte, ithalatta birinci tedarikçi konumunda bulunan Malezya'nın ithal birim fiyatının soruşturma döneminde (2018 yılı dışında) ortalama birim fiyatın da altında seyrettiği anlaşılmaktadır. (Ek-3)

3.4 Öngörülme-yen Gelişmeler

Dünya Ticaret Örgütü Korunma Önlemleri Anlaşması'nın dayanağını teşkil eden GATT Madde XIX'a göre, soruşturma konusu ürünün yerli üreticileri üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidinde neden olan ithalat artışının "öngörülme-yen gelişmeler"e bağlı olarak gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Bu bölümde bahsi geçen husus incelenmiştir.

Aşağıdaki tabloda, soruşturma konusu ürünün 2019 yılı ihracat miktarına göre sıralanmış olan dünya geneli ihracatının seyri yer almaktadır. International Trade Centre'dan edinilen küresel ihracat verileri incelendiğinde, polyester elyaf dünya ihracat miktarının 2017-2019 döneminde arttığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan, önceki bölümlerde de görüldüğü üzere, ülkemiz polyester elyaf ithalatı da aynı dönemde artış göstermiştir.

Dünya'da İlk 10 İhracatçı Ülke						
Ülke	Miktar (Ton)			Değer (1000 ABD \$)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Çin	1.003.140	1.026.635	978.464	1.028.400	1.237.360	1.042.946
Güney Kore	766.191	800.144	731.970	935.236	1.131.089	881.483
Tayland	276.182	306.007	332.232	308.108	403.574	370.605
Tayvan	382.210	352.505	302.757	457.101	489.054	363.487
Hindistan	218.421	250.886	274.274	243.589	321.901	295.011
Endonezya	141.463	180.048	264.734	158.997	226.186	282.302
Vietnam	57.753	107.414	193.364	73.874	157.028	185.596
Malezya	118.042	103.306	130.519	137.196	138.546	144.534

Dünya'da İlk 10 İhracatçı Ülke						
Ülke	Miktar (Ton)			Değer (1000 ABD \$)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
İrlanda	86.199	85.174	82.972	125.004	134.812	126.256
Romanya	52.232	70.122	73.763	63.645	91.359	93.085
Dünya	3.539.524	3.737.498	3.819.257	4.151.151	4.988.040	4.369.811

İhracat verileri ülkeler bazında değerlendirildiğinde, Çin'in miktar ve değer itibarıyla 2017 ve 2018 yıllarında dünyadaki en büyük ihracatçı ülke olduğu, 2019 yılında ise ihracat miktar ve değerinde azalma olduğu görülmektedir. Bunun yanında, 2017-2019 döneminde Güney Kore'nin ikinci büyük tedarikçi konumunu koruduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, Malezya'nın da bu 3 yıllık dönemde ihracatını önemli oranda artırdığı dikkat çekmektedir.

2018 yılında Çin, Güney Kore ve Tayland gibi ülkelerin 2019 yılında ise Endonezya, Vietnam ve Malezya gibi ülkelerin bir önceki döneme kıyasla ihracat miktarlarında, ülkemizin ithalat verileriyle de uyumlu şekilde, öngörülmeleyen bir artış olduğu dikkat çekmektedir. Bu durumun anılan ülkelere karşı kapasite ve üretim artışlarından kaynaklandığı düşünülmekte olup ilerleyen yıllarda bahsi geçen ihracat rakamlarının artmasının ve özellikle ülkemizdeki iç piyasa büyümesi karşısında anılan ihracatın ülkemize yönelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle, polyester elyaf ihracatının öngörülmeleyen şekilde arttığı ve anılan üründe önemli ihracatçı ülkelerin ihracatlarını ülkemize yönlendirdiği, ülkemizi hedef pazar olarak belirledikleri ve ülkemiz piyasasında ithalatın payının artmasına neden oldukları düşünülmektedir.

Malezya'nın İhracatında İlk 3 Ülke									
Ülke	Miktar (Ton)			Değer (1000 ABD \$)			Pay (%)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Türkiye	72.565	54.622	78.570	81.974	71.745	81.525	%61	%53	%60
Endonezya	10.554	11.420	11.056	12.432	15.793	13.869	%9	%11	%8
Çin	7.973	8.097	10.500	10.565	11.468	12.301	%7	%8	%8
Dünya	118.042	103.306	130.519	137.196	138.546	144.534	100%	100%	100%

Bu minvalde, Malezya'nın polyester elyaf ihracatı yukarıda yer alan tabloda ele alınmıştır. Söz konusu tablodan da anlaşılabacağı üzere, Malezya'nın soruşturma konusu ürün ihracatının önemli bir kısmı ülkemize gerçekleşmekteyken, anılan ihracatın ikinci ve üçüncü sırasında eşit paylara sahip Endonezya ve Çin gelmektedir. Malezya'nın Türkiye'ye gerçekleştirdiği ihracatın, miktar bazında 2017-2019 döneminde arttığı, 72,6 bin ton olan ihracatın 78,6 bin tona yükseldiği, Türkiye'nin Malezya'nın toplam ihracatı içindeki payının da korunduğu anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, Çin polyester elyaf üreticilerinin 2017-2019 yılları arasındaki ortalama kapasite kullanım oranı %72 olup, 2019-2021 döneminde Çin'in polyester elyaf üretiminin 1,5 milyon ton düzeyinde artacağı ve buna bağlı olarak polyester elyaf kapasite kullanım oranının %69 seviyesine gerileyeceği öngörülmektedir (Kaynak: PCI, Wood Mackenzie Chemicals). Bu bağlamda, Çin'in artan atıl polyester elyaf üretim kapasitesi, ülkemiz üreticileri için risk oluşturmaya devam etmektedir.

Bunların yanı sıra, ülkeler itibarıyla ithal birim maliyetlerinin gösterildiği Ek-3 tablosundan da görüldüğü üzere, 2020 yılında Malezya, Vietnam ve Çin gibi ülkelere karşı kapasite ile ilgili birim fiyatları önemli ve öngörülmeleyen şekilde düşmüştür. Bu çerçevede, soruşturma kapsamı ürünlerin dünya ihracatının artıyor olması, görece düşük birim fiyatlı tedarikçi ülkelerin üretim kapasitelerini ve ihracatlarını arttırması, buna bağlı olarak söz konusu ülkelere karşı ihracatın ülkemiz piyasasına yönelmesi ve ülkemizi hedef pazar olarak belirlemeleri, soruşturma konusu ürünlerin ithalat miktarında artışa yol açan öngörülmeleyen gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

3.5 Fiyat Karşılaştırması

Fiyat Karşılaştırması	Birim	2016	2017	2018	2019	2019 (9)	2020 (9)
Yurt İçi Satış Fiyatı	TL/Kg	X	X	X	X	X	X
	\$/Kg	X	X	X	X	X	X
Makul Satış Fiyatı Ticari Maliyet + %5 Kâr	TL/Kg	X	X	X	X	X	X
	\$/Kg	X	X	X	X	X	X
Ağırlıklı Ortalama Birim İthal Maliyeti	\$/Kg	1,18	1,28	1,48	1,3	1,34	1,07
Fiyat Kırılması	%	X	X	X	-X	-X	-X
Fiyat Baskısı	%	X	-X	-X	-X	-X	-X
Fiyat Yıpranması (Yurt İçi Satış Reel Fiyatı)	TL/Kg	X	X	X	X	X	X
Dolar Kuru	TL/\$	3,02	3,65	4,83	5,68	5,63	6,72

Kaynak: SASA, Koza Polyester, TUIK, TCMB.

Yukarıdaki tabloda yerli üretim dalının birim yurt içi satış fiyatları ve maliyetleri ile ithal birim maliyetlerine yer verilmiş olup bu kapsamda ithal ürünlerin yerli ürünlerin fiyatlarını kırma ve baskılama oranları hesaplanmıştır. Bu hesaplamalarda, [(Yerli Fiyatı-İthal Fiyatı)/Yerli Fiyatı] formülüyle ithal ürün maliyetinin yerli ürün fiyatı/maliyetinden ne düzeyde düşük kaldığı görülmektedir. İthal maliyeti, inceleme konusu ürün CIF ithal fiyatına yürtlükte olan gümrük vergileri ve %1 oranında diğer masraflar eklenerek belirlenmiştir.

Soruşturma konusu ürünlerin ithal birim maliyetleri ile yerli üretim dalının yurt içi birim satış fiyatları karşılaştırıldığında, 2016-2018 yıllarında ithal ürünlerin birim maliyetlerinin yerli ürünlerin yurt içi satış fiyatlarının altında seyrettiği görülmektedir. Bu çerçevede, 2016-2018 yılları için hesaplanan fiyat kırılması oranları sırasıyla %X, %X ve %X'dir. 2019 ve 2020 yılının ilk 9 aylık döneminde yurt içi satış fiyatındaki düşüşe bağlı olarak kırılma olmamıştır. Diğer taraftan, ithalatı gümrük vergisine ve dampainge karşı önleme tabi olmayan en önemli tedarikçilerden olan Malezya ve Mısır'dan gerçekleştirilen ithalatın yakın dönemde de yerli üreticilerin fiyatlarını kırdığı görülmüş olup Malezya için 2019 yılında %X ve 2020 yılı 9 aylık dönemde %X oranında, Mısır için 2019 yılında %X ve 2020 yılı 9 aylık dönemde %X oranında fiyat kırılması oranları tespit edilmiştir.

Fiyat baskısı hesaplanırken ise, yerli üreticinin ortalama ticari maliyetine %5 oranında eklenen makul kârla bulunan "makul satış fiyatı" ile ithal birim maliyetleri karşılaştırılmıştır. Bu çerçevede, fiyat baskısının yalnızca 2016 yılında olduğu görülmektedir.

Bunun yanında, yerli üreticinin yurt içi satış fiyatı üzerindeki enflasyon etkisinin arındırılması amacıyla TÜFE ile hesaplanan reel yurt içi satış fiyatları, 2016 yılında X TL/Kg iken, 2020 yılı 9 aylık dönemde X TL/Kg seviyesine kadar gerilemiştir.

4. CİDDİ ZARAR VEYA CİDDİ ZARAR TEHDİDİ

Bu bölümde yer alan göstergeler başvuru sahibi SASA ve başvuru destekleyen Koza Polyester firmaları tarafından sağlanan, 2016-2019 yıllarını ve 2019-2020 yıllarının 9 aylık dönemini kapsayan

verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır. Buna ek olarak, başvuruda sunulan veriler, baz yıl olarak alınan 2016 rakamlarına göre endekslenmiştir.

4.1. Tüketim

Tüketim	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	170	266	297	100	103

Tabloda yer alan tüketim verileri, yerli üreticilerin yurt içi satış rakamları ile genel ithalat rakamlarının konsolide edilmesiyle hesaplanmıştır. Soruşturma döneminde yurt içi tüketim yıl bazında sürekli yükselen bir seyir izlemiştir. Buna göre, 2016 yılında 100 olan tüketim endeksi 2019 yılında 297'ye yükselmiştir. 2020 yılının 9 aylık döneminde 2019 yılının aynı dönemine kıyasla artışın sürdüğünü anlaşılmaktadır.

4.2. Üretim

Üretim	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	103	107	138	100	156

Yerli üreticilerin polyester elyaf üretim verileri incelendiğinde, 2016-2019 yılları arasında üretimin düzenli olarak artış gösterdiği, 2019 yılında üretimin soruşturma döneminin en yüksek düzeyine ulaştığı görülmektedir. Üretim rakamı dönemsel verilerde de %56 artış göstermiştir.

4.3. Yurt İçi Satışlar

Yurtiçi Satışlar	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	132	132	167	100	141

Soruşturma konusu ürünün yurt içi satış miktarı 2017 yılında artış göstermiş, 2018 yılında bir önceki yıl ile aynı seviyede gerçekleşmiş, 2019 yılında ise önceki yıla göre %27 oranında artışla 167 endeks seviyesine yükselmiştir. 2020 yılının 9 aylık döneminde de yurt içi satışlar 2019 yılının aynı dönemine kıyasla %41 oranında artış göstermiştir.

4.4. Yurt Dışı Satışlar

Yurt Dışı Satışlar	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	68	68	120	100	289

Yerli üreticilerin polyester elyaf ihracatının ele alındığı yukarıdaki tabloda, ihracatın 2016-2019 yılları arasında dalgalı bir seyir izlediği, 2017 ve 2018 yıllarındaki düşüşün ardından 2019 yılında bir önceki yıla kıyasla %76 artışla 120 endeks seviyesine yükseldiği, 2020 yılının 9 aylık döneminde ise 2019 yılının 9 aylık dönemine göre %189 artışla 289 endeks düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir.

4.5. Kapasite

Kapasite	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	104	141	412	100	100
Endeks	100	99	76	34	100	156

Yerli üreticilerin toplam polyester elyaf üretim kapasitesi düzenli olarak artış göstermiş, 2016 yılında 100 olan endeks 2019 yılında 412 seviyesine yükselmiştir. Kapasite kullanım oranı (KKO) ise soruşturma döneminde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte, artan kapasite ile birlikte 2016 yılında 100 olan endeks 2019 yılında 34 seviyesine gerilemiştir. Dönemsel verilerde kapasite miktarında değişiklik olmazken, KKO %56 oranında artmıştır.

4.6. Stoklar

Stoklar	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	129	549	900	100	121

2016 yılında 100 olan polyester elyaf stok endeksi, izleyen yıllarda kapasitenin artırılmasına bağlı olarak artan üretimin de etkisiyle 2019 yılında 900 seviyelerine yükselmiştir. 2020 yılının 9 aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %21 oranında artış gösteren stokların artış trendini koruduğu dikkat çekmektedir.

4.7. İstihdam

İstihdam	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Direkt işçi sayısı (Endeks)	100	120	108	165	100	106

Soruşturma döneminde, 2018 yılındaki düşüşün haricinde istihdam rakamı düzenli olarak artış göstermiş, 2016 yılında 100 olan istihdam endeksi 2019 yılında 165 seviyesine yükselmiştir. 2020 yılının ilk 9 aylık döneminde istihdam %6'lık bir artış göstermiştir.

4.8. Verimlilik

Verimlilik	2016	2017	2018	2019	2019(9)*	2020(9)*
Endeks	100	86	99	84	100	147

*2019 ve 2020 dönemsel rakamlar yıllıklandırılarak hesaplanmıştır.

İstihdam edilen kişi başına düşen yıllık üretim miktarı olarak hesaplanan işgücü verimliliği soruşturma döneminde dalgalı bir seyir izlemiştir. Verimliliğin 2020 yılının dönemsel verisinde 2019 yılının dönemsel verisine kıyasla %47 oranında yükseldiği görülmektedir.

4.9. Kârlılık

Kârlılık	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
Endeks	100	155	177	-4	100	304

Faaliyet kârının net ciroya oranlanmasıyla elde edilen kârlılık endeksi 2016 yılında 100 iken, 2018 yılına kadar artış göstererek 177 seviyelerine ulaşmış, 2019'da ise -4 seviyesine gerilemiştir. Dönemsel verilerde ise kârlılık oranında pandemi etkisiyle birlikte iç pazara yönelim sonrasında yükselme gözlemlenmiştir.

4.10. Yerli Üreticilerin Ekonomik Göstergelerinin Değerlendirilmesi

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelendiğinde, ülkemiz polyester elyaf tüketiminin soruşturma dönemi boyunca sürekli olarak artış gösterdiği görülmektedir. Bu çerçevede, tüketimde görülen büyümeye uyumlu şekilde, yerli üretim dalı 2018 ve 2019 yıllarında üretim kapasitesinde önemli ölçüde artışa gitmiştir. Bu çerçevede, 2019 yılında, yurt içi piyasada yerli üretim dalının piyasa payı ise %X ile soruşturma döneminin en yüksek seviyesine yükselmiştir. Ancak, önemli seviyede kapasite artışının yaşandığı ve yerli üretim dalının piyasa payının yükseldiği bu yılda kârlılık negatif

değer almıştır. Ayrıca, bu yılda üretim kapasitesi %X oranında artmasına rağmen yerli üretim dalının piyasa payının yalnızca %X oranında artışla %X'den %X'e çıkabildiği de kayda değer bir husus olarak değerlendirilmektedir. Buna paralel olarak, 2019 yılında kapasite kullanım oranı, beklenen seviyenin altında, %X seviyesinde kalmıştır. Yine bu yılda yerli üretim dalının dönem sonu stokları X bin ton ile incelenen dönemin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Aynı yılda, genel ithalat ise 214 bin ton ile önceki yıllara kıyasla en yüksek seviyesine ulaşmış, yine bu yılda birinci ve en düşük fiyatlı ana tedarikçi olan Malezya'dan ithalat yıllık olarak %39 oranında artmıştır. Öte yandan, 2019 yılında ve 2020 yılı 9 aylık dönemde, önceki tüm yıllarda gerçekleşen fiyat kırılması gerçekleşmemiştir. Diğer taraftan, 2019 yılında ve 2020 yılı 9 aylık dönemde, ithalatı gümrük vergisine ve dumpinge karşı önleme tabi olmayan en önemli tedarikçilerden Malezya ve Mısır'dan gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırmaya devam ettiği tespit edilmiştir. Bunun yanında, 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde toplam ithalat %21 oranında artış kaydederken görece düşük birim fiyatlı tedarikçilerden Mısır ve Hindistan'dan ithalatın değişimi bu dönemde sırasıyla %172 ve %203 olmuştur. Bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalı 2019 yılında devreye giren yatırımla birlikte beklenen atılımı, artan ithalat nedeniyle, yapmaktan uzak kalmış, buna bağlı olarak yerli üretim dalı artan ithalat karşısında yurt içi piyasadaki konumunu korumak adına fiyatlarını ve dolayısıyla kârlılığını sürdürebilir seviyenin altına çekmek zorunda kalmıştır. Bu itibarla, 2019 yılı itibarıyla yerli üretim dalının artan ithalat nedeniyle ciddi zarar tehdidinde maruz kaldığı değerlendirilmektedir.

Buna karşın, 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle piyasa koşullarında geçici süreli önemli değişiklikler yaşanmıştır. Bu çerçevede, Covid-19 nedeniyle başta maske olmak üzere hijyen ürünlerine olan talepte artış, *non-woven* kumaş üretiminde kullanılan polyester elyaf talebinde artışa yol açmıştır. Nitekim 2020 yılı ilk 9 aylık dönemde, salgın koşullarına rağmen, polyester elyaf yurt içi tüketiminde artış olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, yine Covid-19 etkisiyle uluslararası tedarik kanallarında ve lojistik sektöründe ortaya çıkan sorunlar ile hammadde ve navlun fiyatlarında görülen artışlar nedeniyle 2020 yılında polyester elyaf kullanıcıları tedarikte yurt içi kaynaklara yönelmek durumunda kalmıştır. Bu çerçevede, söz konusu yılda yerli üretim dalının yurt içi satışları kayda değer düzeyde artmıştır. Bunun yanında, olağanüstü koşullara rağmen yerli üretim dalının yurt dışı satışlarının yüzdesel olarak önemli düzeyde daha fazla artış gösterdiği görülmektedir. Yine, bu olağanüstü koşullara rağmen yerli üretim dalı kârlılığı, incelenen yılların ilk döneminin gerisinde, %X seviyesinde gerçekleşebilmiştir. Ayrıca, yine bu yılda yerli üretim dalında kapasite kullanım oranı %X seviyesinde gerçekleşerek sürdürebilir seviyenin altında kalmıştır. Bu çerçevede, Covid-19 salgını etkisiyle belirli göstergelerde ortaya çıkan olumlu seyr, söz konusu koşulların geçici olması sebebiyle, önceki döneme ait veriler üzerinden ulaşılan ciddi zarar tehdidi tespitini değiştirmemektedir.

Bunların yanı sıra, Rapor'un 3.4 "Öngörülmeyen Gelişmeler" başlığı altında ele alınan hususlar çerçevesinde yapılan tespitlere göre, dünya genelinde polyester elyaf ihracatı ve tüketimi artarken özellikle düşük birim fiyatlı ülkelerden ülkemize ihracat da artmaktadır. Bu durumun, gerek anılan ürünün bu ülkelerdeki kapasitesinin ve üretiminin son yıllarda öngörülmeyen artışından, gerekse ülkemizdeki iç piyasa büyümesi karşısında ülkemizin polyester elyaf ihracatının hedef pazarı haline gelmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Dolayısıyla, ülkemizin polyester elyaf ithalatının ilerleyen dönemlerde bahse konu ülkelerden yapılan ithalat başta olmak üzere artışını sürdüreceği, dünya genelindeki polyester elyaf kapasite ve tüketim artışının ülkemize yönelmesinin muhtemel olduğu ve bu durumda soruşturma konusu ürünün ithalatının yerli üretici üzerinde ciddi zarar tehdidi oluşturduğu değerlendirilmektedir.

5. NEDENSELLİK BAĞI

Bu bölümde, soruşturma konusu ürünün ithalatındaki artış ile yerli üretimin ekonomik göstergelerinde tespit edilen bozulma arasındaki nedensellik bağı incelenmiştir. Bu kapsamda, ekonomik göstergelerdeki bozulma ile ithalattaki artış eğilimlerinin uyumu, soruşturma konusu ürünün ithal ve yerli olanlarının piyasa koşulları ve diğer faktörlerin ciddi zarar ve ciddi zarar tehdidi üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

5.1. Soruşturma Döneminde İthalat ve Ekonomik Göstergeler

Soruşturma konusu ürüne ilişkin ithalat ve yerli retimimin ekonomik göstergeleri gizlilik nedeniyle endeks şeklinde Ek-4'te bir arada gösterilmiş olup polyester elyaf ithalatının soruşturma döneminde sürekli artarak 2019 yılında 2016 yılına kıyasla %41 oranında yükseldiği tespit edilmiştir. Bu tablodan da görüldüğü üzere, 2016 yılından 2018 yılına kadar tketimein %X'inden fazlası ithalat ile karşılanmaktadır. Bu durum yerli retimimin iç piyasada rekabetçi olmak adına fiyat dşrtmesi ve yeni yatırımlar ile üretim kapasitesini arttırması sayesinde 2019 yılında değişmiş, ancak yapılan büyük ölçekli yatırıma rağmen ithalatın piyasa payında önemli bir düşüş olmadığı grlmştir.

Aynı dönemde retimimin 2016 ve 2019 yılları arasında kapasite artışı sayesinde arttığı, yurt içi ve yurt dışı satışlarının da benzer şekilde arttığı görülmektedir. Krhlık verisinin ise, 2018 yılından sonra önemli ölçüde düşüğü dikkat çekmektedir. Stoklar ise inceleme konusu dönemin sonunda en yüksek seyrine ulaşmıştır. 2020 yılında ise yerli üretim dalının genel ekonomik görünümünde Covid-19 koşullarına bağlı olarak belirli ölçüde iyileşme olduğu görülmekle birlikte bu geçici durumun 2016-2019 döneminde ait veriler üzerinden yapılan değerlendirmeyi değiştirmediği hususu Rapor 'un 4.10. "Yerli reticilerin Ekonomik Göstergelerinin Değerlendirilmesi" başlığında açıklanmıştır. Bu kapsamda, yerli üretim dalının ithalat artışına bağlı olarak ciddi zarar tehdidinde maruz kaldığı değerlendirilmektedir. Bunun yanında, ithalat artışı ile ciddi zarar tehdidinde işaret eden ekonomik göstergelerdeki bozulmanın eř zamanlı olarak gerçekleştiği belirlenmiştir.

5.2. Diğer Faktörler

Bu bölümde, ithalatın artışı dışında kalan faktörlerin ciddi zarar tehdidi üzerinde etkili olup olmadığı incelenecektir. Bu çerçevede, ilgili tarafların görüş ve iddiaları da dikkate alınarak belirlenen faktörlerin ciddi zarar ve ciddi zarar tehdidi üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmiştir.

- Yerli üreticilerin üretim kapasitesinin artışı

Yerli üreticilerin polyester elyaf üretim kapasitesi 2016 yılında X bin ton olup 2018 yılında X bin tona kmıştır. Ancak, soruşturma döneminin son yılı olan 2019 yılında büyük ölçekte kapasite artışı gerçekleştirilerek kurulu kapasite X bin tona yükselmiştir. Öncelikle, soruşturma konusu ürünün yurt içi tketimeinin incelenen dönemde sürekli artan bir seyir izlediği ve 2019 yılına kadar yerli üretim dalının aşırı kapasite ile çalıştığı görülmektedir. Bu çerçevede, yapılan kapasite artışının yurt içi piyasa koşulları ile uyumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca, 2019 yılında devreye giren büyük ölçekli kapasite artışına rağmen yerli üretim dalının piyasa payında yalnızca %X ve X puan düzeyinde artış olmuştur. Bu itibarla, ekonomik göstergelerdeki bozulmaların kapasite arttırılmasına bağlı zararlardan doğmadığı, kapasite artışının ciddi zarar tehdidi üzerinde etkisinin bulunmadığı değerlendirilmiştir.

- Yerli üreticilerin üretim sırasında kullandığı teknolojinin yetersizliği

İlgili taraflarca başvuru sahibi yerli üretici firmanın eski teknolojiye sahip makineler ile üretim yaptığı ve bu nedenle yüksek maliyetlerle karşı karşıya kaldığı, kalite ve ürün tipi itibariyle ithalat ile rekabet edemediği iddia edilmektedir. Herhangi bir yerli üreticinin eski teknolojiye dayalı üretim yapması nedeniyle ithal ürünlerle rekabet etmede zorluk yaşaması mümkündür. Ancak, ilgili taraf görüşlerinin değerlendirildiği Raporun 6. Bölümünde "İlgili Tarafların Görüşleri ve Değerlendirilmesi" başlığı altında değinildiği üzere yerli üretici tarafından gerçekleştirilen son dönem yatırımlarda kullanılan teknolojinin ürün tiplerini genişletmekte olduğu ve üretim maliyetlerini azalttığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, başvuru sahibi firmanın ithalat ile rekabet etmede karşılaştığı zorluk teknolojik olarak eksiklikten değil ithalatın ciddi, ani ve keskin bir şekilde artmasından kaynaklanmaktadır.

- Yurt içi satış fiyatlarının yüksekliği

Özellikle kullanıcı/ithalatçı ilgili tarafların iddiasına göre, yerli ürünlerin yurt içi satış fiyatlarının ithal ürünlerin birim fiyatlarına göre yüksek olması nedeniyle yerli ürünler tüketiciler tarafından tercih edilmemektedir. Ancak "Fiyat Karşılaştırması" bölümünde de detaylı olarak ele alındığı üzere, ithal ürün birim fiyatları yerli ürün fiyatlarını soruşturma döneminin büyük kısmında kırmakta ve baskılamaktadır. Ayrıca, yurt içi satış fiyatlarının daha yüksek seyretmesinin esas sebebi, ticari maliyetlerin ağırlıklandırılmış ithal birim maliyetlerinin üzerinde seyretmesidir. Yerli üreticinin satışlarından kârlılık oranı da özellikle 2019 yılında düşmüştür. Bu çerçevede, yurt içi satış fiyatları ciddi zarar tehdidi üzerinde etkisi olan bir faktör olarak değerlendirilememektedir.

6. İLGİLİ TARAFLARIN GÖRÜŞLERİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

İlgili taraflarca dile getirilen görüşlerin tamamı incelenmiş olup anılan görüşler tekrarı önlemek amacıyla konuları itibarıyla birleştirilmiştir. Bu kapsamda toplanan görüşlere ilişkin açıklamalara soruşturma ve yerinde inceleme sırasında elde edilen bilgiler ışığında görüşlerin altında yer verilmiştir.

6.1. Yerli üreticilerin tüketim, kârlılık, kapasite, üretim, istihdam ve satışlar gibi bazı ekonomik göstergelerinde iyileşme olduğu ve bu nedenle Korunma Önlemleri Anlaşması'nda belirtilen ciddi zarar ya da zarar tehdidinin oluşmadığı düşünülmektedir.

Raporun 4. Bölümünde "Ciddi Zarar veya Ciddi Zarar Tehdidi" başlığı altında yerli üreticinin ekonomik göstergeleri ve ithalat verileri ile konsolide edilen piyasa verilerine yer verilmiştir. DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması çerçevesinde ciddi zarar ya da zarar tehdidi tespitinde göstergelerin tek tek veya bir kısmında iyileşme görülmesinin ithalatın yerli üretici üzerinde ciddi zarar ya da zarar oluşturmaya ilişkin tespiti zedeleyeceğine dair bir kural bulunmamaktadır.

6.2. Soruşturma konusu ürünün ithalatında İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat kapsamında belirtilen ölçüde ani, keskin ve öngörülmeyen bir artış söz konusu olmamıştır.

Raporun 3. bölümünde "İthalatın Seyri ve Gerçekleşme Koşulları" başlığı altında anılan hususlara ilişkin değerlendirmeler ve tespitler yapılmış olup ithalatın soruşturma döneminde artış gösterdiği ifade edilmiştir.

6.3. Soruşturma öncesinde yapılan inceleme sırasında "öngörülmeyen gelişme" hususuna yer verilmemiştir.

Raporun 3.4 nolu "Öngörülmeyen Gelişmeler" başlığı altında anılan hususa ilişkin değerlendirmeler ve tespitler yapılmış olup inceleme aşamasında hazırlanan raporda ayrı bir başlık olarak belirtilememekle birlikte soruşturma konusu ürünün ülkeler itibarıyla ihracatı değerlendirilmiş ve raporda bu hususlara yer verilmiştir.

Ayrıca, İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat çerçevesinde öngörülmeyen gelişmelere ilişkin tespitin soruşturma sürecinde değil, inceleme aşamasında yapılması gerektiğine ilişkin bir kural bulunmamaktadır.

6.4. Soruşturma konusu ürünün Türkiye'de ihtiyaç duyulan çeşitlilikte üretimi bulunmamaktadır. Low-melt ve geri dönüşümden elyaf üretimi bulunmamaktadır.

Türkiye'de renkli polyester elyaf üretimi farklı firmalar tarafından düzenli olarak yapılmaktadır. Başvuru sahibi SASA ile Koza Polyester firmalarının dışında, Ertona Tekstil, Gama Polyester, Yılmaz Elyaf, Eurofiber firmaları renkli elyaf üretimi gerçekleştirmektedir.

Ayrıca low-melt polyester elyaf üretimi için SASA'nın kapasite artışı ile birlikte eski hatların bir kısmı low-melt için projelendirilmiş olup firmanın 2021 yılı itibarıyla üretime başlaması beklenmektedir. Ayrıca Ertona Tekstil ve Gama Polyester firmaları da hâlihazırda rejenere elyaf üretimi

gerçekleştirmektedir. Bununla birlikte, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen yatırım teşvikleri kapsamında son dönemde geri dönüşüm tesislerinin sayısı artmakta olup bu tesislerde atık pet şişelerden elyaf ve cips elde edilmektedir. Sonuç olarak, iddiaların aksine Türkiye’de polyester elyaf üretimi yeterli çeşitliliği karşılamaktadır.

6.5. Soruşturma konusu ürün işçilik ve enerji giderlerinin toplam maliyet içerisindeki payının çok düşük olduğu bir sektör olduğu için ilave korunma önlemi uygulaması doğru değildir.

DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması çerçevesinde yürütülen korunma önlemi soruşturmaları sektör ve ürün ayırt etmeksizin, artan ithalat sebebiyle ciddi zarar ve/veya ciddi zarar tehdidiyle karşılaşan yerli üreticilerin zararını telafi etmek amacıyla yürütülen soruşturmalarlardır. Bu sebeple maliyetleri oluşturan bileşenlerden ziyade, ithalat artışı ve bunun neticesinde oluşan zarar esas alınmaktadır.

7. REKABETE UYUM PLANI

Korunma önlemi uygulamaları ile yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyumunun kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, başvuru sahibi firma tarafından sunulan rekabete uyum programı kapsamında muhtemel bir korunma önlemi uygulaması süresince rekabete uyum planı çerçevesinde yerli üretici tarafından sunulan hususlara göre anılan firma;

- 2020 yılında gerçekleştirilen polyester elyaf kapasite artışı ile birlikte eski üretim hatlarının projelendirilerek low-melt polyester elyaf üretimini 2021 yılında devreye sokmayı,
- Polyester elyaf hammaddelerine yönelik olarak, Adana Yumurtalık bölgesinde yer alan ve 2022 yılında tamamlanması beklenen 1,5 milyon ton PTA üretim kapasiteli yatırımları ile hammaddeleri kendileri üretmeyi ve bu bağlamda sabit hammadde maliyetini azaltarak bu durumu satış fiyatlarına yansıtmayı,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na yapılan Ar-Ge merkezi başvurusunun ilgili Bakanlığın Ar-Ge Merkezi Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından kabul edilmesini takiben geliştirilen Ar-Ge merkezi ile yeni ürünler geliştirerek sektöre katma değerli ürünler üretmeyi,
- Yeni yatırımlardan gelen ek kapasitelerle maliyeti azaltmayı,
- İç piyasadan artan kapasiteyi ihracat pazarında değerlendirmeyi planlamaktadır.

8. GELİŞME YOLUNDAKİ ÜLKELERDEN GERÇEKLEŞEN İTHALAT

DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması’nın 9 uncu maddesi “*Gelişme yolunda üye ülke menşeli bir ürüne karşı, bu ülkenin ilgili ürünün ithalatçı üye ithalatındaki payı yüzde 3’ü ve toplu olarak yüzde 3’ten daha az ithalat payına sahip gelişme yolundaki üye ülkelerin ilgili ürünün toplam ithalatının yüzde 9’unu geçmediği sürece, korunma tedbirleri uygulanmayacaktır.*” hükmünü içermektedir.

Bu hüküm çerçevesinde, gelişme yolundaki ülke statüsündeki ülkeler ile diğer ülkelerin 2020 yılı içindeki ithalat payları incelenmiştir. Buna göre, soruşturma kapsamındaki ürünlerin toplam ithalatı içerisinde GYÜ statüsünde değerlendirilen Malezya %31,5, Mısır %7,65, Beyaz Rusya %6,98 ve Vietnam %6,13 oranındaki paylarıyla önlemden muafiyet sağlamak için gerekli olan %3’ün üzerinde ithalat payına sahip olduğundan, herhangi bir önlem gelmesi durumunda mezkûr ülkelerin muaf ülke kapsamında yer almayacağı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, muafiyet tanınacak ülkeler listesi Ek-5’de yer almaktadır. Söz konusu muafiyet, her bir muaf ülke için 2020 yılı toplam ithalatının %3’ü (5.531 ton) ve tüm muaf ülkeler için toplam ithalatın %9’u (16.593 ton) seviyesinde belirlenecek tarife kontenjanı şeklinde uygulanacaktır.

ÜLKE STATÜSÜ	2020		
	Ülkeler	Miktar (Ton)	İthalat Payı (%)
GYÜ	MALEZYA	58.080	%31,50
	MISIR	14.110	%7,65
	BEYAZ RUSYA	12.869	%6,98
	VIETNAM	11.298	%6,13
	UKRAYNA	1.818	%0,99
	PAKİSTAN	612	%0,33
	NİJERYA	509	%0,28
	GÜNEY AFRİKA CUM.	208	%0,11
	TAYLAND	81	%0,04
	ENDONEZYA	61	%0,03
	İRAN	12	%0,01
Toplam İthalatın %3'ünden Fazla Payı Olanların Toplamı		96.357	%52,26
Toplam İthalatın %3'ünden Altında Payı Olanların Toplamı		3.301	%1,79
GYÜ Toplamı		99.659	%54,05
Diğer Ülkeler Toplamı		84.712	%45,95
Toplam İthalatın %9'u		16.593	%9,00
Toplam İthalatın %3'ü		5.531	%3,00
Genel Toplam		184.371	%100,00

9. SONUÇ

Soruşturma konusu polyester elyaf ithalatı, soruşturma dönemi içerisinde önemli düzeyde artış göstermiştir. 2016 yılından 2019 yılına miktar bazında %41 oranında yükselen ithalat 2017 ve 2018 yıllarında önceki yıllara kıyasla sırasıyla %26 ve %10 oranlarında artmıştır. 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle uluslararası tedarik koşullarında yaşanan sorunlar ithalatta %14'lük bir düşüşün gerçekleşmesine yol açmıştır. Öte yandan, salgın koşullarının değişmeye başlamasıyla birlikte genel ithalatta 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde kayda değer düzeyde bir artış görülmüş olup söz konusu artışın ekonomik normalleşmenin yaygınlaşmasıyla birlikte sürmesi beklenmektedir.

Bunun yanı sıra, yerli üretim dalı, yurt içi tüketimde görülen genişlemeye paralel olarak üretim kapasitesini 2018 ve 2019 yıllarında artırmıştır. Ancak, özellikle düşük birim fiyatlı kaynaklardan yapılan ithalattaki artış nedeniyle yerli üretim dalı 2019 yılında yurt içi piyasa payını yalnızca X puan arttırabilmiş, buna karşın piyasadaki konumunu korumak adına düşük kârlılık ile çalışmak durumunda kalmıştır. Yine bu yılda kapasite kullanım oranı, stoklarda yaşanan artışa rağmen, sürdürülebilir seviyenin uzağında kalmıştır. Bu çerçevede, yerli üretim dalının artan ithalat karşısında ciddi zarar tehdidinde maruz kaldığı değerlendirilmektedir. Bunun yanında, 2020 yılında Covid-19 salgınının etkisiyle yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde gözlenen kısmi toparlanma, söz konusu koşulların geçici olduğu gerçeğinden hareketle, ciddi zarar tehdidi tespitini değiştirmemektedir. Sonuç olarak, soruşturma konusu ürünün dünya genelinde üretim kapasitesinde öngörülmeven şekilde artış olduğu, ülkemiz piyasasının bu dönemde canlılığını koruduğu ve özellikle düşük birim fiyatlı ürünler için cazip bir pazar konumuna geldiği, önlem alınmaması durumunda ithalat artışının artarak devam etmesinin kuvvetle muhtemel olduğu ve bu çerçevede yerli üretim dalının öngörülmeven ithalat artışına bağlı olarak ciddi zarar tehdidinde maruz kaldığı düşünülmektedir.

Bunun yanında, yerli üretimin durumunu etkileyebilecek diğer faktörlerin ciddi zarar tehdidi üzerinde etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, ithalat artışı ile ciddi zarar tehdidi arasında nedensellik bağının bulunduğu ve soruşturma konusu ürünlerin ithalatına karşı korunma önlemi

uygulanması için İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Mevzuat kapsamında gerekli şartların oluştuğu değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, Mevzuat gereğince önlemin dönemler itibariyle liberalize edilmesi gerektiği hususu da göz önüne alındığında, önlemin üç yıl boyunca 0,060 ABD Doları/Kg, 0,058 ABD Doları/Kg ve 0,056 ABD Doları/Kg şeklinde belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

GTİP	EK MALİ YÜKÜMLÜLÜK (ABD Doları/Kg)		
	1. Dönem	2. Dönem	3. Dönem
5503.20.00.00.00	0,060	0,058	0,056

Ek-1: İlgili Taraflar

NO	İLGİLİ TARAF TÜRÜ	ÜLKE	UNVAN
1	DİĞER	AB	AB Türkiye Delegasyonu
2	DİĞER	BREZİLYA	Brezilya Federatif Cumhuriyeti Büyükelçiliği
3	DİĞER	MISIR	Mısır Ticaret ve Endüstri Bakanlığı
4	DİĞER	MALEZYA	Malezya Uluslararası Ticaret ve Sanayi Bakanlığı
5	DİĞER	MEKSİKA	Meksika Büyükelçiliği
6	DİĞER	TAYVAN	Tayvan Ekonomi ve Kültürel Misyonu
7	DİĞER	ENDONEZYA	Endonezya Büyükelçiliği
8	DİĞER	TÜRKİYE	İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB)-İTKİB
9	DİĞER	TÜRKİYE	Akdeniz İhracat Birlikleri Genel Sekreterliği
10	DİĞER	TÜRKİYE	Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği
11	DİĞER	TÜRKİYE	Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası
12	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Adana Mensucat San. Tic. A.Ş.
13	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Bakırlar Tekstil Sanayi Ve Tic. A.Ş.
14	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Balsuyu Mensucat San. Ve Tic. A.Ş.
15	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Bey-Dağ Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
16	İTHALATÇI	TÜRKİYE	ÇMS Çavuş Metal Tesk. Loj. Ve Taş. San. Tic. A.Ş.
17	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Gençer Tekstil Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
18	İTHALATÇI	TÜRKİYE	İşkur Tekstil Enerji Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
19	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Karacasu Tekstil Tic. Ve San. A.Ş.
20	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Karteks Tekstil Sanayi Ve Ticaret A.Ş.
21	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Kimteks Tekstil İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.
22	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.
23	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Kıvanç Tekstil San. Ve Tic. A.Ş.
24	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Matesa Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
25	İTHALATÇI	TÜRKİYE	MEM Tekstil San ve Tic. A.Ş.
26	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Microfiber Gıda Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
27	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Midas Tekstil San. Tic. A.Ş.
28	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Nipaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
29	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Oğuz Tekstil San. Tic. A.Ş.
30	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Sanifoam Sünger San. Ve Tic. A.Ş.
31	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Sanko Tekstil İşletmeleri San. Ve Tic. A.Ş.
32	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.
33	İTHALATÇI	TÜRKİYE	Zirve Tekstil San. Ve Tic. A.Ş.
34	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	FUJIAN JINGWEI NEW FIBER SCIENCE AND TECHNOLOGY CO., LTD..
35	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	FUJIAN JINLUN FIBER SHAREHOLDING COMPANY LIMITED
36	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	ZHEJIANG HENGYI PETROCHEMICALS CO., LTD.
37	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	Çin Tekstil İthalat ve İhracat Ticaret Odası (China Chamber of Commerce for Import and Export of Textiles)

NO	İLGİLİ TARAF TÜRÜ	ÜLKE	UNVAN
38	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	GÜNEY KORE	Korea Chemical Fibers Association ("KCFA")
39	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	HİNDİSTAN	Reliance Industries Limited
40	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MALEZYA	Xin Da Spinning Technology Sdn Bhd
41	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MALEZYA	Recron Malaysia Sdn Bhd
42	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	TAYVAN	Far Eastern New Century Corporation
43	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	EGYPTIAN COMPANY FOR PRODUCING AND MANUFACTURING FIBER (EGYFIBER)
44	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	Arab Development Company
45	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	CSA Textile
46	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	Pharaohs for Carpet and Rugs and Polyester Staple Fiber
47	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	Suez Polyester Co.
48	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	EL NEGM FOR PLASTIC IMPORT & EXPORT
49	İHRACATÇI- YURTDIŞI ÜRETİCİ	MISIR	MISR Spinning Weaving Co.

Ek-2: Soruşturma Konusu Ürünler ve Uygulanan Gümrük Vergileri

GTİP	Eşya Tanımı	GÜMRÜK VERGİSİ (%)							
		KDV (%)	AB EFTA STA	KORE	MLZY	SİNG	EAGÜ	GYÜ	DÜ
5503.20.00.00.00	Polisterlerden	8	0	0	0	0	0	3,2	4

AB-EFTA-STA: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek, Fas, Filistin, Tunus, Mısır, Gürcistan, Arnavutluk, Şili, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Morityus, Moldova, Faroe Adaları, G.Kore

EAGÜ: En Az Gelişmiş Ülkeler

GYÜ: Gelişme Yolundaki Ülkeler

D.Ü. : Diğer Ülkeler

Ek-3: Ülkeler İtibariyle İthalat İstatistikleri (Miktar-Birim Fiyat)

Ülke Adı	Miktar (Ton)							Birim Fiyat (ABD Doları/Kg)						
Yıl	2015	2016	2017	2018	2019	2019 (9)	2020(9)	2015	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
MALEZYA	46.987	52.107	69.500	42.855	59.607	43.712	42.955	1,14	1,08	1,21	1,44	1,17	1,22	0,89
ÇİN	30.224	23.120	19.251	38.391	34.291	27.207	15.959	1,14	1,00	1,11	1,31	1,25	1,27	1,00
VİETNAM	36.706	21.291	23.115	28.708	26.745	21.042	9.108	1,15	1,04	1,11	1,25	1,11	1,14	0,92
GÜNEY KORE	9.585	10.552	15.265	23.087	18.154	13.991	18.683	1,46	1,22	1,34	1,54	1,06	1,39	1,12
MISIR	10.635	13.869	18.729	25.513	21.116	18.012	9.524	1,06	0,90	1,04	1,15	1,06	1,07	0,89
HİNDİSTAN	4.431	6.281	11.946	14.293	13.157	7.714	16.626	1,38	1,14	1,21	1,38	1,25	1,56	1,41
TAYVAN	9.515	6.666	10.273	11.232	9.195	8.544	7.541	1,55	1,43	1,38	1,55	1,02	1,30	0,92
BELARUS	912	2.199	4.008	4.916	12.766	6.263	10.137	1,29	1,09	1,22	1,33	1,56	1,34	1,21
ROMANYA	4.057	6.980	9.362	5.963	8.466	7.521	5.020	1,29	1,15	1,19	1,37	1,31	1,09	0,88
ALMANYA	1.115	1.817	2.478	4.571	3.096	2.049	2.389	4,19	3,37	3,00	2,50	2,49	2,61	2,14
Diğer Ülkeler	9.842	7.337	8.113	12.234	7.719	5.940	3.988	1,35	1,34	1,34	1,39	1,30	1,36	1,16
Genel Toplam	164.008	152.219	192.040	211.765	214.311	161.994	141.929	1,22	1,12	1,22	1,38	1,22	1,26	1,00

Ek-4: Yerli Üreticilerin Ekonomik Göstergeleri

Gösterge	Birim	2015	2016	2017	2018	2019	2019(9)	2020(9)
İthalat	Ton	164.008	152.219	192.040	211.765	214.311	161.994	141.929
Üretim	Ton	100	120	124	128	166	100	156
Yurt içi Tüketim	Ton	100	106	137	144	163	100	115
Yerli Üretim Piyasa Payı	%	100	117	119	114	126	100	121
Fiyat Kırılması	%	100	109	110	78	-71	100	-618
Yurt içi Satışlar	Ton	100	125	164	164	208	100	141
Yurt dışı Satışlar	Ton	100	101	69	69	121	100	289
Kapasite	Ton	100	100	104	141	412	100	100
KKO	%	100	120	119	91	40	100	156
Verimlilik	Ton	100	98	85	87	81	100	147
Kârlılık	%	100	154	239	274	-6	100	436
Stoklar	Ton	100	64	82	350	573	100	121
İşçi Sayısı	Kişi	100	112	135	122	186	100	106

Ek-5: Önlemden Muaf Tutulacak GYÜ Listesi

Afganistan, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Arnavutluk, Azerbeycan-Nahçıvan, Bangladeş, Barbados, Belize, Benin, Bolivya, Bosna Hersek, Botsvana, Brezilya, Burkina Faso, Burundi, Bhutan, Cezayir, Cibuti, Cook Adaları, Çad, Kongo Dem. Cum., Dominik Cumhuriyeti, Dominika, Ekvator, Ekvator Ginesi, El Salvador, Endonezya, Eritre, Etiyopya, Fas, Fiji, Fildişi Sahili, Filipinler, Filistin, Fransız Polinez., Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Gine-Bissau, Grenada, Guatemala, Guyana, Güney Afrika Cum., Güney Sudan, Gürcistan, Haiti, Honduras, Irak, İran, Jamaika, Kamboçya, Kamerun, Cape Verde, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kiribati, Kolombiya, Komorolar, Kongo, Kosova, Kostarika, Kuzey Kore, Küba, Laos, Lesotho, Liberya, Libya, Lübnan, Madagaskar, Makedonya, Malavi, Maldivler, Mali, Marshal Adaları, Mozambik, Meksika, Mikronezya, Moğolistan, Moldova, Montserrat, Moritanya, Morityus, Burma (Birmanya/Myanmar), Namibya, Nauru, Nepal, Nijer, Nijerya, Nikaragua, Niue, Orta Afrika Cumhuriyeti, Özbekistan, Pakistan, Palau, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Ruanda, Rusya Federasyonu, Samoa, Sao Tome and Principe, Senegal, Seyşeller, Sırbistan, Sierra Leone, Solomon Adaları, Somali, Sri Lanka, St.Kitts ve Nevis, St.Lucia, St.Vincent ve Grenadines, Sudan, Surinam, Svaziland, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Doğu Timor, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Tuvalu, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna, Umman, Uruguay, Ürdün, Vanuatu, Venezüella, Yemen, Zambiya, Zimbabve.